

Functieclassificatie gaat van start in de Vlaamse overheid

Nieuws vrijdag 28 september 2007

Op 16 juli sloten de vakbonden en de Vlaamse overheid een akkoord af over de principes en de voorwaarden van de invoering van een functieclassificatie. In feite gaat het hier over de concrete uitvoering van een bepaling uit de Vlaamse cao 2005-2007. We belichten de opeenvolgende stappen van het project.

Functiefamilies

De bedoeling is om elke functie te plaatsen binnen een functiematrix. Dit betekent dat elke functie wordt toegewezen aan een functiefamilie. Een functiefamilie groepeert functies waarvan het doel, de aard, de activiteiten en de vereiste competenties gelijkaardig zijn. Op basis van de beschikbare functiebeschrijvingen wordt daarbij uitgegaan van een raamwerk van functiefamilies binnen de Vlaamse overheid. Dat raamwerk bestaat momenteel uit vijftien functiefamilies.

Het opzet is dat elke functie binnen de Vlaamse departementen en agentschappen aan één van die vijftien functiefamilies wordt toegewezen. Uitzonderingen hierop zijn de management- en projectleidersfuncties op het N-niveau, het middenkader en sommige specifieke functies, zoals bijvoorbeeld in het zeewezen.

Functieweging

De plaatsing van elke individuele functie binnen een functiefamilie gebeurt hoofdzakelijk op basis van de functiebeschrijving. Een tweede mogelijkheid om alle functies te plaatsen in de matrix is de functieweging. Theoretisch kan die los worden gezien van de functiefamilies. Een functieweging is een methode om de aanwezige functies binnen een organisatie te rangschikken ten opzichte van elkaar. Elke functie

wordt gewogen, met andere woorden elke functie krijgt een score die de relatieve zwaarte ervan weergeeft.

De weging gebeurt op basis van de Hay-methode, waardoor de functieweging universeel en objectief zou zijn. Daarmee bedoelt men dat als identieke functies op verschillende plaatsen worden gewogen, het resultaat hetzelfde moet zijn. Daardoor wordt vergelijken mogelijk zowel binnen als buiten de organisatie.

Door die score kan men een functie ook binnen de functiefamilie hiërarchisch situeren. Dit heeft op zich niets te maken met graden en rangen, maar met de relatieve zwaarte van elke functie tegenover de andere functies.

Referentiefuncties

Voor men de functie van elke individuele functiehouder weegt, start men eerst met de positionering van referentiefuncties. Dit zijn herkenbare functies die representatief zijn voor beleidsdomeinen of entiteiten. Zij worden de kapstokken om elke individuele functie te plaatsen.

Op basis van een bevraging van alle entiteiten wordt getracht om de lijst van referentiefuncties samen te stellen. Ze worden dan gewogen met de Hay-methode. De score die elk referentiefunctie behaalt, plaatst ze binnen de matrix. De referentiefunctie wordt toegewezen aan een functiefamilie en binnen die familie op een bepaald niveau. Binnen elke functiefamilie zullen er minstens twee functieniveaus zijn.

Op dat moment moet er ook een oplossing komen voor de specifieke functies. Dit zijn dus de functies die door hun bijzondere inhoud in eerste instantie niet aan één van de vijftien functiefamilies kunnen worden toegewezen. De specifieke functies worden meegenomen in de functieweging. Ofwel kunnen ze dan uiteindelijk wel in een bestaande functiefamilie worden ondergebracht, ofwel komt er een aanpassing van de functiefamilies.

Functieclassificatie

Door de weging van elke individuele functie van elke functiehouder krijgt men ten slotte een functieniveaumatrix en dus een functieclassificatie voor alle functies. Belangrijk: het is de functie die wordt gewogen, niet de functiehouder! Daaruit volgt dat de functiebeschrijvingen van vitaal belang zijn. De referentiefuncties dienen daarbij als leidraad. Stel dat bijvoorbeeld 'opvoeder' als een referentiefunctie wordt weerhouden. Ze wordt dan binnen de functieniveaumatrix onder een functiefamilie geplaatst en krijgt een bepaald niveau toegewezen als resultaat van de weging. Bij de toewijzing van elke individuele functie zal de positie van de referentiefunctie dan als leidraad worden gehanteerd.

Begeleidingscommissie

Er wordt een begeleidingscommissie opgericht, die vooral bij de start bijzonder belangrijk is omdat ze beslist over het eindresultaat van de functieniveaumatrix. De begeleidingscommissie bepaalt de lijst van referentiefuncties en specifieke functies. Zij ziet toe op de kwaliteit van de beschrijving van die functies en de niveaus van de functiefamilies. De commissie verleent advies over het voorstel van functieclassificatie en kan de opdracht geven om in vraag gestelde wegingen over te doen.

Wanneer men komt aan de individuele functieweging, is er de mogelijkheid om in beroep te gaan. Een functiehouder kan een beroep indienen indien hij van oordeel is dat zijn functie niet correct in de matrix wordt ingeschaald. De grote lijnen van de beroepsprocedure zijn vervat in het protocolakkoord dat overheid en vakbonden afsloten. De begeleidingscommissie werkt de regels verder uit.

Syndicale aanwezigheid

De begeleidingscommissie is voor de helft samengesteld uit vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen en voor de helft uit vertegenwoordigers van de vakbonden. Voor ACOD zijn dat Liliane Jans, Jan Van Wesemael, Ronny Vande Winkel en Hilaire Berckmans.

We mogen het belang van deze operatie niet onderschatten. In een eerste fase beperkt men zich tot het opstellen van een functieclassificatie, nu nog los van een

beloningsbeleid. Vergeten we echter niet dat het de bedoeling is om bij het aantreden van de volgende Vlaamse regering in de loop van 2009, over te gaan naar een nieuw beloningsbeleid. Het is vrijwel zeker dat de functieclassificatie daarvan de basis zal zijn.

Wellicht zal dit jaar nog niemand worden geconfronteerd met een individuele functieweging. De functieniveaumatrix moet er eerst zijn en wellicht is dat ten vroegste eind 2007. Met vragen kan men steeds terecht bij de ACOD-vertegenwoordigers in de begeleidingscommissie.

Hilaire Berckmans